

gua de purs miratges, / al *ritme* edic d'aquestes platges, / tant dolç dormir! / Mes jo tal sort jamay dec posseir», Costa (*Cala gentil*, v. 34). «*Ritmes*» Agustí Esclassans 1931 ---: no indigna del seu nom ni del talent de l'autor. *Ritmar*. *Rítmic* [Lab. 1840]: Cançons *rítmiques* de l'egregi educador Joan Llongueras (n 1880) fundador de l'Institut Català de *Rítmica* i Plàstica; *rítmicament*.

Eurítmic [Lab. 1888], cpt. amb el gr. εὐ 'bé': prosa *eurítmica* de Xènius, d'Alcover, de Coromines: «totes aquestes frases són d'una bella arquitectura, i els diversos elements *rítmics* s'hi reparteixen en una justa ondulació; bastarà un exemple per mostrar l'exacte repartiment dels accents ---», JSebPons (crítica de *Les Gràcies de l'Empordà* de Coromines en *RLR* LXI, 1921) «*Les Presons* de P. Coromines --- lingüísticament, si exceptuem Verdaguer, són una superació de la prosa de l'època: és una prosa noble, ben modulada, fluent, de frase *eurítmica*, el pols de la qual si s'altera no es descompassa ni quan la nota predominant és l'emoció», Domènec Guansé, 1972. *Eurítmia* [Lab. 1888]. *Eurítmicament Arrítmia*; *arítmic Monorítme*; *monorítmic Pararítme*

+*Metarítmic(s)*, paraula i concepte interessantíssims, 'canvi del ritme vital d'un ésser', neologisme hàbilment encunyat per Unamuno, c. 1895 (vol. III dels seus *Ensayos*) combinant *rhythmus* amb el tipus formatiu de *metamòrfosi*, i emprat després per Coromines en català i en cast (*O. C. Cast*, pp. 288, 408): malgrat de la força i densitat d'aquesta expressió és notable que fos tan poc usada pels coetanis i epígons dels dos grans escriptors; si bé no ho trobem massa estrany, pensant que aquest mot fou programàtic d'una generació que no aconseguí commoure l'atonía del seu país, i que fou a l'últim brutalment esclafada pel terror del tirà pàl·lid i sanguinari.

RIMA, 'munt', V. *ARRIMAR*, vol. I, 427a2-44; 'llenca limitrofa', d'on 'ratlla, esclètxa' ib., 427a54ss. Afegim hi ací algunes dades i il·lustracions sobre aquesta segona acc, principalment mallorquina. 'Llista de color en pots de farmàcia': «Si ets potecari, tindràs / les drogues de bona casta, / i així, amb poqueta pasta, / més xarumbo (cf *XAROP*), compondràs: / tindràs font i pou ben grans, / i pots amb *rima* daurada; / i, els vespres, tertúlia armada / de metges i cirugians», PdAPenyà (*Po Pop*, p 35); 'séc, ratlleta fonda': «Hi ha an el puig de Randa --- una mata que's diu *Sa Mata escrita*, ab una classe de fulles plenes de *rimetes*, conssemblants a lletres», *BDLC* VI, 146, en el formatge de llet d'ovella que fan els pastors de Manacor «fa, en el pla de damunt, unes *rimes* convergents en el centre», marcades per les *rues* (arrugues) del drap *fogasser*, en el clot del qual havien tirat la llet presa necessària per fer una foggassa de formatge (*BDLC* VII, 183).

D'aquí el verb *rimar* (*AlcM*), *rimat* «lo qui té retxes» (*DFgra*), en una llista d'inventari mall (S. XIX, sembla) «un cadafet amb broch y ansa *rimat* de vermell» (*BSAL* VII, 19a), junt amb aquesta acc. de 'séc, ratlla' mall, *AlcM* registra com a § 1 el sentit de 'fissura, es-

clètxeta' doc. de 1486 no localitzat (mall.?) on es tracta d'una incisió en una caxeta per ficar-hi diners; i com a fissura en un tendrum, en l'anatomia del *ThPu* d'OPou.

D'aquí sembla venir el sentit d'esclètxa o badaluc en un vessant de muntanya que EnrValor troba en el Migjorn val.: «*rima*: pedra que es desprèn per l'erosió dels tarussos de les muntanyes» i el collectiu *rimar* 'conjunt de *rimes*, tarter'. Ara bé alguna cosa d'això sembla haver-hi hagut també a la zona Emp.-Vallespir: com a usual a StFGuixols *AlcM* registra 'ratlla de relleu, com una petita ona, formada per un corrent marí'; i la Guia del Pir. Català de CATorras parla sovint de la *Rima del Pla de Camp-Magre*,¹ entre Mentet i les Fonts del Tec, paratge que he visitat diverses vegades.

Aquel pla d'alta muntanya acaba en ribàs brusc, a manera de diminut cingle rocós; allà justament comença la llarga carena de les *Esquerdes* de Rojà, tirant cap al Canigó; crec haver sentit la *rima* algun cop parlant d'aquest lloc (o potser llegit en els *Records Exc.* de Bosch de la Tr.?): tanmateix, quan hi vaig tornar el 1959, a Mentet insistiren a dir-ne la *Riba del Pla de Camp-Magre* (potser variants diferents de nom entre el vessant vallespirenc i el conflent?) En aquest sentit, però, *rima*, de RHYTHMUS, degué venir a confondre's amb el ll. RĪMA 'fissura, esquerda, cicatriu' clàssic (ja en Virgili, Plini, Columella) i no extingit en romànic, car port. *rima* id. no sembla ser cultisme i d'altra banda hi ha el reto-rom. *rima* (Engadina i Poschiavo) 'ratlles o estries de la mà' (*REW* 7319, *rimare* 'furgar, fer rebentar' 7320). No és impossible, malgrat l'isolament, que el nom de la vall i riera de *Rimbles* entre Dosrius i Argentona vingui de RĪMŪLA 'esquerdeat' documentat en llatí cristià. També sembla haver-se mantingut en gascó: *rimos* «rouleaux de foin» en 4 localitats, des de Lafite-sur-Lot fins a Blaignac (Gironde, vora Lot-et-G.), i de nou, isoladament, vora la costa atlàntica (Vielle-St-G., Landes), *ALGc* IV, 1115.

Rima 'munt de mercaderia' usà Verdaguer en el seu assaig juvenil d'epopeia atlàntica, «Colom»: «--- arreplegan / y llenya del voltant, y apilotant-la / en grossa *rima*, hi calen foch» (Inèd. Casac. II, 156).

¹ Vol. I, 197, i III, 41 (i algun altre): 20 min. més amunt de les Fonts de Tec en camí a Ull de Ter, Torras deia «Calm Agre», per una falsa etimologia.

Rima, V. *ribes* *Rimada*, *rimador*, *rimaire*, *rimar*, V. *rim* *Rimbombar* no és català, tanmateix V. *rebombori* *Rimer*, *rimera*, *rimerar*, V. *arrimar* (I, 427a2ss.) *Rim-ram*, V. *rac* *Rinàlga*, V. *rino* *Rincó*, V. *racó* *Rinet*, V. *garrí* *Rinflat*, V. *inflar* *Ringar*, de *ring* onomatopeia del timbre; *riny-riny*, semblant *Ringlera*, *ringlerada*, *ringlerar*, V. *rengle* *Ringó*, V. *ranguet* (*RANC*) *Ringo-rango*, V. *rac* *Ringot*, V. *redingot*

RINO-, forma prefixada de cpts. i derivats savis, presa del gr. ῥίς, ῥινός, 'nas'. *Rinàlga* *Rinofona* *Rinolaringitis* *Rinoplàstia* *Rinorea* *Rinoscòpia* *Rino-*